
Nowa strategia dla Polski

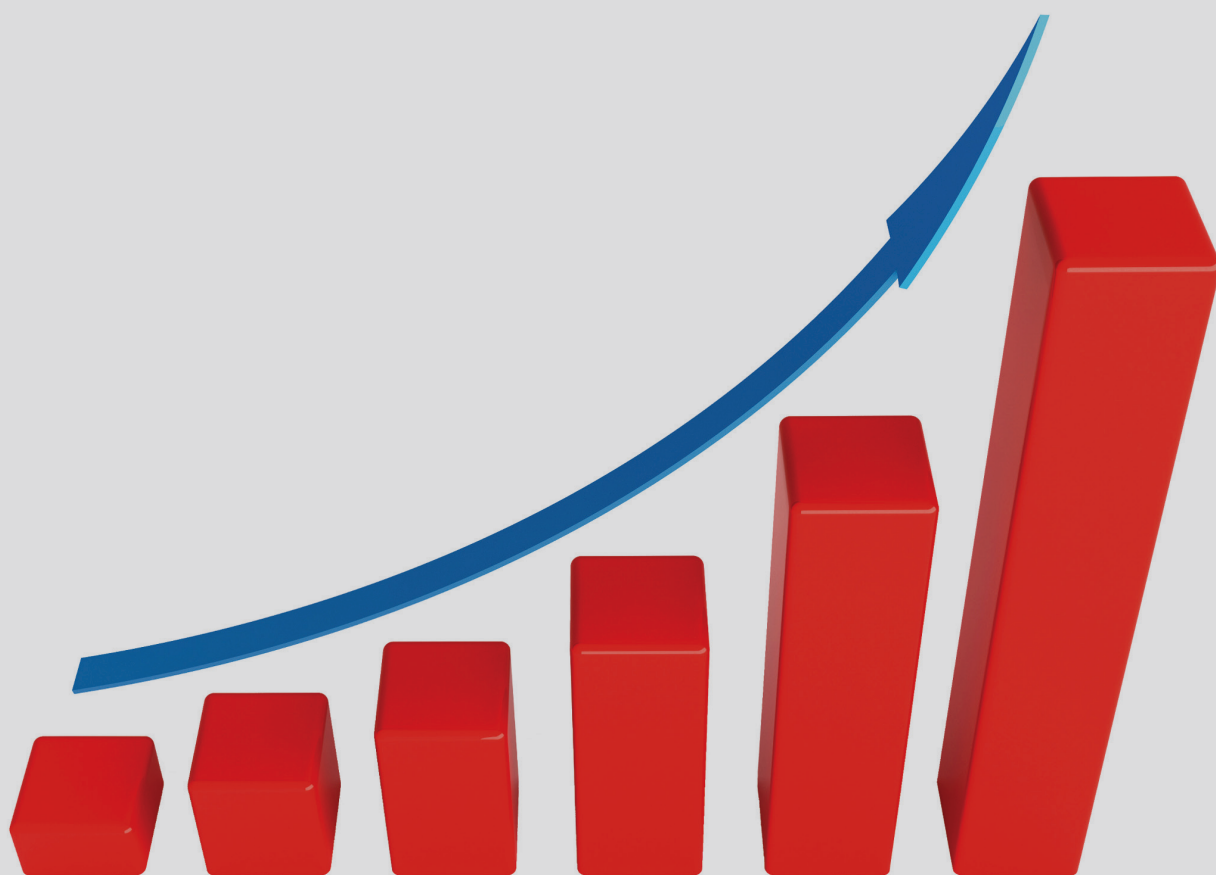
SOCJALDEMOKRATYCZNA ALTERNATYWA

Rozwój zamiast stagnacji

**Sojusz Lewicy
Demokratycznej**

www.sld.org.pl

Spis treści

Leszek Miller / 3

Wstęp: rok 2012 / 5

WZROST GOSPODARCZY

PRACA

SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PAŃSTWO

Realizacja polityki gospodarczej SLD / 13

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

PROGRAMY INWESTYCJI PUBLICZNYCH

PRACA

DEMOGRAFIA

EKSPORT

GOSPODARKA OPARTA NA WIEDZY

ENERGETYKA

TRANSPORT

Finansowanie programu / 41

Uwagi końcowe / 46

Szanowni Państwo!

Znając projekt przyszłorocznego budżetu, który przedstawiła Rada Ministrów, oraz wskaźniki makroekonomiczne, Sojusz Lewicy Demokratycznej prezentuje opinie i poglądy na stan polskiej gospodarki zawarte w programie: **Socjaldemokratyczna Alternatywa. Nowa Strategia dla Polski.**

W naszym przekonaniu, rząd zajmuje się obsługą kryzysu, a nie walką z kryzysem, co powoduje dryf rozwojowy bez widoku na przełamanie tendencji stagnacyjnych.

Widzimy i odczuwamy to wszyscy. Spada tempo wzrostu gospodarczego i dynamika inwestycji. Utrzymuje się wysoki poziom nierównowagi finansów państwa. Narasta bezrobocie i pogarsza się kondycja polskich przedsiębiorstw. Pracownicy najemni martwią się o swoje miejsca pracy, właściciele – o swoje firmy.

Negatywne zjawiska społeczne i gospodarcze występują, pomimo że Polska od wstąpienia do UE otrzymała netto ogromną kwotę **187 mld zł**. Wysoki wskaźnik bezrobocia występuje, mimo tego że korzystając z otwartych granic prawie **2 mln** Polaków pracuje w państwach Unii Europejskiej.

Polska gospodarka zwalnia nie tylko dlatego, że kraje strefy euro borykają się z recesją, ale przede wszystkim dlatego, że praktyka rządzenia PO i PSL nie powoduje pożądanych impulsów rozwojowych. Państwo nie prowadzi aktywnej polityki gospodarczej, polityki wsparcia eksportu i inwestycji. Swoją aktywność ogranicza do redystrybucji środków budżetowych niepodporządkowanych czytelnej wizji strategicznej.

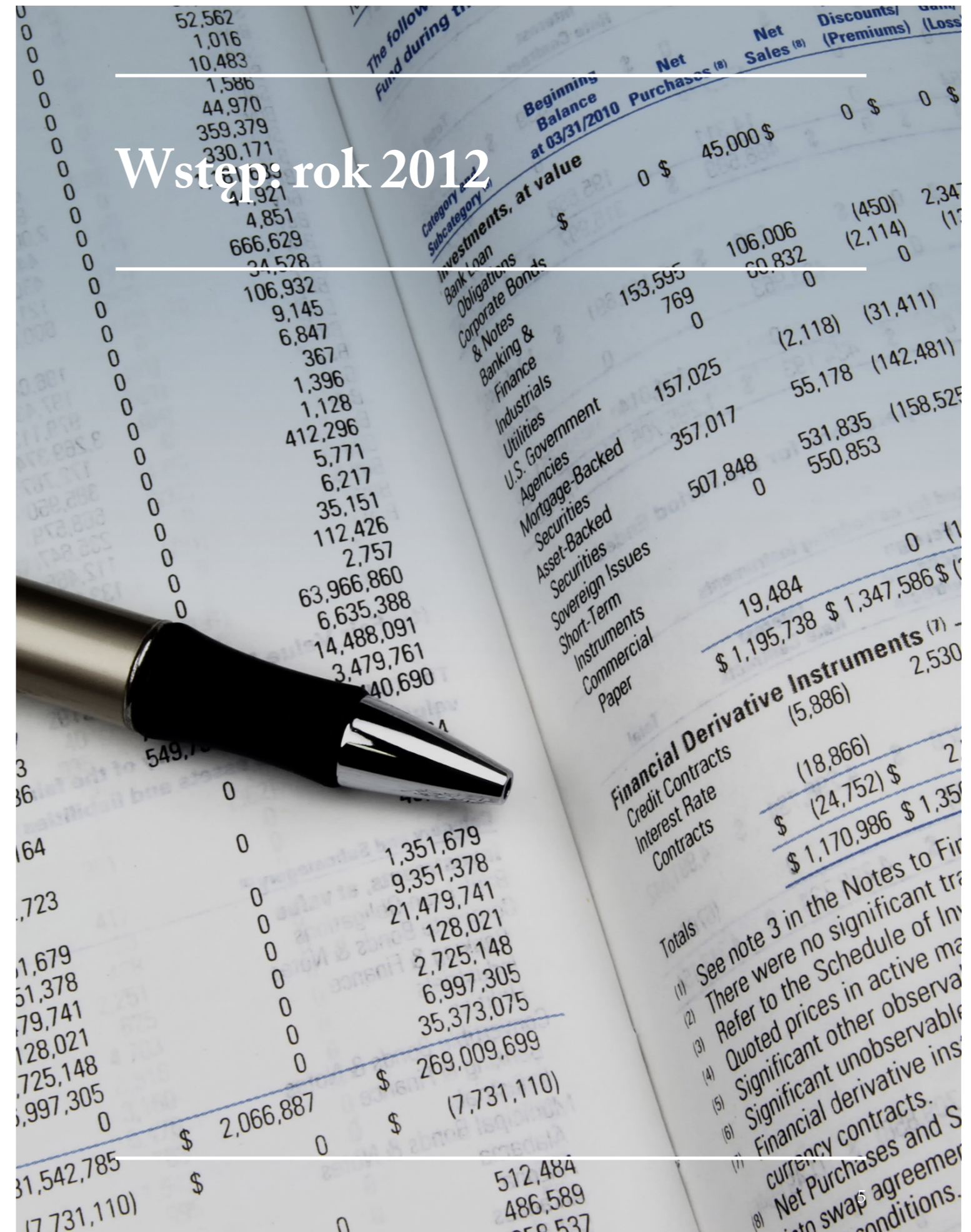
Uważamy, że rolą państwa jest pomaganie polskim firmom i polskim obywatelom. Wiemy, że to przynosi efekty, bo aktywne działania w latach rządów SLD wprowadzały nasz kraj na ścieżkę szybkiego rozwoju gospodarczego. Aby Polska poprawiała stan życia mieszkańców i likwidowała dystans do najbogatszych państw UE, wzrost PKB musi wyno-

Wstęp: rok 2012

sić ponad 5 procent. Wówczas będą tworzone trwałe miejsca pracy, ulegną zmniejszeniu dysproporcje społeczne i regionalne, polepszy się jakość życia Polek i Polaków.

W Państwa ręce oddajemy SOCJALDEMOKRATYCZNĄ ALTERNATYWĘ – program rozwoju zamiast stagnacji. Nie jest on zbiorem pobożnych życzeń czy festiwalem pomysłów, ale poważną propozycją tworzoną przez fachowy zespół ludzi. W skład tej grupy wchodzi najzdolniejsi ekonomiści młodego pokolenia i doświadczeni eksperci, którzy już rządili państwem, kierowali polską gospodarką, odnosząc w tym dziele ogromne sukcesy.

Leszek MILLER

The following Fund during the

Category and Subcategory	Beginning Balance at 03/31/2010	Net Purchases (8)	Net Sales (8)	Discounts/ (Premiums)	Gain/ (Loss)
Investments, at value		0 \$	45,000 \$	0 \$	0 \$
Bank Loan Obligations	\$	153,595	106,006	(450)	2,34
Corporate Bonds & Notes		769	60,832	(2,114)	(1
Banking & Finance		0	0	0	0
Industrials		157,025	(2,118)	(31,411)	
Utilities			55,178	(142,481)	
U.S. Government Agencies		357,017			
Mortgage-Backed Securities		507,848	531,835	(158,52	
Asset-Backed Securities		0	550,853		
Sovereign Issues					
Short-Term Instruments			19,484		
Commercial Paper			\$ 1,195,738	\$ 1,347,586	\$ (
Financial Derivative Instruments (7)			(5,886)		2,530
Credit Contracts			(18,866)		
Interest Rate Contracts			\$ (24,752)	\$	2
Contracts			\$ 1,170,986	\$ 1,35	
Totals (7)					
(1) See note 3 in the Notes to Fir					
(2) There were no significant tra					
(3) Refer to the Schedule of In					
(4) Quoted prices in active ma					
(5) Significant other observa					
(6) Significant unobservable					
(7) Financial derivative ins					
currency contracts.					
(8) Net Purchases and S					
to swap agreemen					
conditions.					

The following table provides information regarding the investments held during the period.

Category and Subcategory (a)	Beginning Balance at 03/31/2010	Net Purchases (b)	Net Sales (b)	Discounts/ (Premiums)	Gain/ (Loss)	(Depreciation) (c)	Level 3	Level 1
Investments, at value	\$ 0	\$ 45,000	\$ 0	\$ 0	\$ 0	\$ (356)	\$ 0	\$ 0
Bank Loan Obligations	153,595	106,006	(450)	2,347	3	13,709	125	125
Corporate Bonds & Notes	769	60,832	(2,114)	(135)	95	1,114	0	0
Banking & Finance	0	0	0	0	0	0	0	0
Industrials	0	0	0	0	0	0	0	0
Utilities	0	0	0	0	0	0	0	0
U.S. Government Agencies	157,025	55,178	(31,411)	(667)	(152)	43	24,180	52
Mortgage-Backed Securities	357,017	531,835	(142,481)	280	43	1,681	34,420	1,114
Asset-Backed Securities	507,848	550,853	(158,525)	2,431	1	0	(1,114)	0
Sovereign Issues	0	0	0	0	0	0	0	0
Short-Term Instruments	19,484	0	(19,600)	0	0	0	0	0
Commercial Paper	\$ 1,195,738	\$ 1,347,586	\$ (354,581)	\$ 4,257	\$ 1,670	\$ 0	\$ 5,062	\$ 0
Financial Derivative Instruments (7) - Liabilities								
Credit Contracts	(5,886)	2,530	0	(192,822)	0	0	0	0
Interest Rate Contracts	(18,866)	0	0	(192,822)	0	0	0	0
Totals	\$ (24,752)	\$ 1,350,116	\$ (547,403)	\$ 4,257	\$ 4,257	\$ 0	\$ 0	\$ 0

(1) See note 3 in the Notes to Financial Statements for more information.
(2) There were no significant transfers into and out of level 1.
(3) Refer to the Schedule of Investments for additional information.
(4) Quoted prices in active markets for identical investments.
(5) Significant other observable inputs.
(6) Significant unobservable inputs.
(7) Financial derivative instruments may include options, swaps, and other contracts.
(8) Net Purchases and Sales for Financial Derivative Instruments include swap agreements to compensate for differences in interest rates.

Polska gospodarka zwalnia. Wzrost gospodarczy zaplanowany na rok 2013 wynosi 2,2%, zaś kreatywna księgowość ministra finansów ukrywa rzeczywisty stan finansów publicznych.

Niepokojąco rośnie bezrobocie. W roku 2013 ma ono wynosić prawie 13%, co oznacza ponad 2 mln zarejestrowanych bezrobotnych. Dodajmy do tego, że na rynek pracy, poczynając od 2013 r., wkroczy jeszcze prawie 3,5 mln absolwentów. Staną oni przed fatalną alternatywą: albo wyjazd z kraju, albo bezrobocie.

Prawo pracy i system podatkowy utrwalają zjawiska patologiczne, które stają się regułą, a nie marginesem systemu zatrudnienia. Skutkuje to m.in. deficytem systemu opieki społecznej, podniesieniem wieku przechodzenia na emeryturę, zmniejszeniem zdolności kredytowej całych grup społecznych i demograficznych.

Istniejący system podatkowy utrwała dysproporcje dochodowe i prowadzi do nieuchronnej degradacji całych grup społecznych. System ulg i zachęt jest wadliwy, ponieważ nie rozróżnia wysokości dochodów i w rezultacie kieruje pomoc państwa do wszystkich, podczas gdy jest niewystarczająca dla rzeczywiście jej potrzebujących.

Państwo nie przygotowuje i nie prowadzi polityki gospodarczej, przemysłowej, naukowej, społecznej, rolnej czy demograficznej.

W wyniku polityki rządu (czy też jej braku) postępuje degradacja przemysłu, zmniejszanie jego konkurencyjności, likwidowane są kolejne zakłady pracy, obumierają całe branże. Polska degraduje się nie tylko gospodarczo, ale również demograficznie, co zaczyna mieć katastrofalne skutki dla systemu gospodarczego, oświatowego, emerytalnego.

Państwo nie sprzyja posiadaniu dzieci, ponieważ nie zapewnia żłobków, przedszkoli, podręczników. Mnożąc koszty związane z posiadaniem dzieci jednocześnie rezygnuje z wszelkich form aktywnej polityki prorodzinnej.

Polskie firmy zgromadziły w ubiegłym roku rekordową kwotę niemal 200 mld zł oszczędności, które jednak nie są inwestowane, ponieważ prowadzenie w Polsce działalności gospodarczej jest z każdym rokiem coraz trudniejsze i bardziej niepewne.

Naszą odpowiedzią na spiralę strukturalnej i intelektualnej niemocy rządu jest Socjaldemokratyczna Alternatywa. Nowa strategia dla Polski.

Wzrost gospodarczy

Niezbędny jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy.

Wzrost gospodarczy pozwoli na:

- zwiększanie dochodów państwa,
- osiągnięcie przez Polaków poziomu życia takiego, jak w rozwiniętych państwach zachodniej Europy,
- realizację zasady sprawiedliwości społecznej,
- realizację priorytetów socjaldemokratycznej polityki socjalnej.

Polityka zapewnienia wzrostu gospodarczego realizowana będzie między innymi dzięki programom z zakresu rozwoju przedsiębiorczości, industrializacji, inwestycji publicznych, finansów publicznych oraz pobudzenia eksportu.

Praca

Naszym celem jest zapewnienie jak najwyższego poziomu zatrudnienia, opartego na sprawiedliwych, godnych i czytelnych regułach.

Stabilne zatrudnienie i aktywna polityka zwalczania bezrobocia pozwoli m.in na:

- ułatwienie startu ludziom młodym (mieszkania, zdolność kredytowa, nauka, podnoszenie kwalifikacji zawodowych),
- możliwość założenia rodziny bez obawy o to, czy uda się połączyć pracę z wychowaniem dzieci, skąd weźmie się środki na żłobek, przedszkole, podręczniki i przybory szkolne dla dzieci,
- godne życie ludziom w podeszłym wieku: stabilny i pewny system emerytalny oraz przejście na emeryturę wg stażu pracy, a nie arbitralnie ustalonego wieku.

Polityka zatrudnienia będzie realizowana przy pomocy socjaldemokratycznych programów związanych z polityką pracy, gospodarczą, emerytalną oraz demograficzną.

Uważamy też, że pracownicy powinni być zatrudniani w oparciu o sprawiedliwe, czytelne reguły. Patologią dzisiejszego rynku pracy jest skala zastępowania umów o pracę na czas nieokreślony, umowami okresowymi oraz tzw. "umowami śmieciowymi".

Pozwala to na wykluczenie pracowników z ochrony przewidzianej przez Kodeks Pracy, uniemożliwia korzystanie z kredytów, rujnuje system emerytalny i opieki społecznej. Podobnie jak patologią jest nagminne nieprzestrzeganie czasu pracy. Pracownik jest podmiotem, a nie przedmiotem systemu gospodarowania i za wykonaną pracę powinien uzyskiwać sprawiedliwą płacę.

Państwo ma tworzyć jasne i czytelne reguły na rynku pracy, a nie tolerować kpiny z prawa pracy i praw pracowniczych.

Sprawiedliwość społeczna

Socjaldemokratyczna polityka sprawiedliwości społecznej oznacza:

sprawiedliwe, proporcjonalne korzystanie z owoców dobrobytu i rozwoju gospodarczego, ale też proporcjonalne ponoszenie kosztów kryzysu.

W tym kontekście uznajemy, że ciężar kryzysu nie może dotyczyć wyłącznie najuboższych, starych, chorych i tych, z których kieszeni najłatwiej pobiera kolejne daniny, podczas gdy najbogatsi w rażący sposób unikają udziału w ponoszeniu kosztów kryzysu.

System niesprawiedliwości społecznej obowiązujący obecnie w Polsce, pod rządami koalicji PO-PSL, sprzyja rozwarstwieniu, strukturalnemu bezrobociu, utrwalaniu obszarów biedy (społecznych i geograficznych) oraz degradacji cywilizacyjnej i wykluczeniu dużych grup społecznych.

Polityka utrwalająca dysproporcje w zamożności, prowadzi do niezadowolenia społecznego i upadku zaufania do instytucji państwa. Rozwarstwienie prowadzi do powstawania obszarów biedy, wykluczenia społecznego, rodzi bunt i w konsekwencji ma bezpośredni wpływ na system gospodarczy.

Alternatywa jest więc czytelna: w miejsce polityki rozwarstwienia prowadzonej obecnie i osłabiającej państwo, socjaldemokratyczna polityka sprawiedliwości społecznej, która państwo wzmacnia, a oparta jest na dwóch prostych i czytelnych regułach:

- **proporcjonalności fiskalnej (najbogatsi ponoszą proporcjonalnie większe obciążenia),**
- **proporcjonalności polityki społecznej (najbiedniejsi otrzymują najwięcej pomocy państwa).**

Odpowiedzialność za państwo

Socjaldemokratyczna polityka gospodarcza oznacza uznanie, że wszystkie ingerencje w mechanizmy gospodarki rynkowej muszą, jako wartość nadrzędną, przyjmować zasadę odpowiedzialności za państwo.

Istnieje wiele sposobów szybkiego i skutecznego zapewnienia równowagi finansów publicznych, pobudzenia wzrostu gospodarczego czy zwiększenia zatrudnienia, które w wieloletniej perspektywie przynoszą katastrofalne skutki gospodarcze i społeczne.

Uważamy, że jako formacja dążąca do ponownego przejęcia rządów w Polsce, będziemy konsekwentnie promować i przyjmować takie rozwiązania gospodarcze, które nie pozwolą na rujnowanie dorobku pokoleń Polaków, nie zagrażą dochodom gospodarstw domowych, nie zepchną Polski na drogę hiszpańskiej recesji lub greckiej spirali zadłużenia.

Oznacza to, że nie poprzemy pomysłów:

- kreatywnej księgowości finansów publicznych – która służy ukrywaniu rzeczywistych wydatków państwa i jego zadłużenia, co nieuchronnie prowadzi do katastrofy takiej jak w Grecji,
- wpychaniu Polski w spiralę zadłużenia,
- bezmyślnych cięć inwestycji i schładzania gospodarki, ponieważ poprawia to tylko na chwilę wskaźniki gospodarcze, ale prowadzi kraj do nieuchronnej recesji,
- skrajnych i utopijnych pomysłów „odrębnego rozwoju”, które nieuchronnie wykluczą nas z grona przodujących państw UE i OECD.

Realizacja polityki gospodarczej SLD

Priorytety polityki gospodarczej SLD będą realizowane m.in. w następujących programach operacyjnych:

1. Przedsiębiorczość
2. Inwestycje publiczne
3. Praca
4. Demografia
5. Gospodarka oparta na wiedzy
6. Eksport
7. Energetyka
8. Transport

Podział na ww. grupy ma charakter porządkujący. Poszczególne obszary tematyczne przenikają się i stanowią elementy wzajemnie się uzupełniające.

1. Przedsiębiorczość

Podstawowymi barierami dla rozwoju przedsiębiorczości w Polsce (a w związku z tym wzrostu gospodarczego) są bariery systemowe (w tym biurokratyczne), zatory płatnicze oraz brak mechanizmów pobudzania inwestycji.

Bez rozwoju przedsiębiorczości nie ma możliwości zwiększania zatrudnienia, zwiększania dochodów państwa, realizacji celów społecznych.

Przedsiębiorczość nie rozwinie się w Polsce jeśli państwo nie zapewni pracodawcom przyjaznego środowiska administracyjnego, płynności finansowej, łatwego dostępu do kapitału, nowatorskich metod finansowania inwestycji.

Podstawą programu rozwoju przedsiębiorczości SLD jest:

- likwidacja barier administracyjnych i sądowych,
- likwidacja zatorów płatniczych,
- legislacyjne i podatkowe wsparcie dla inwestycji przedsiębiorstw,
- system wsparcia przedsiębiorczości przez samorządy.

Bariery administracyjne i państwowe

Bariery administracyjne i sądowe stanowią obecnie jeden z podstawowych problemów polskich przedsiębiorców. Są również czynnikiem odstrasającym inwestorów zagranicznych i niwelującym wszelkie inne zalety inwestycyjne naszego kraju.

Polska od lat spada w rankingu Banku Światowego *Doing Business* (obecnie znajduje się na 62 miejscu, najwyżej była w roku 2004 – w pierwszej dziesiątce najbardziej rozwijających się państw świata). Ranking ten jest jednym z czynników wpływających na poziom inwestycji zagranicznych, a niska pozycja Polski niweluje wysiłki państwa służące przyciąganiu inwestorów.

Podstawowym założeniem polityki wspierania przedsiębiorczości jest likwidacja większości barier tak, aby znaleźć się w czołówce krajów najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie wg. *Doing Business* Banku Światowego.

Wśród zapowiadanych przez nas reform systemowych znajdują się między innymi:

- uproszczenie procedur zakładania, zawieszania i likwidowania firmy,
- zmniejszenie kosztów administracyjnych związanych z zakładaniem i funkcjonowaniem firmy,
- zmniejszenie obowiązków sprawozdawczych i statystycznych,
- skrócenie czasu postępowań sądowych w sprawach gospodarczych,
- skrócenie i uproszczenie procedur związanych z pozwoleniami na budowę, przyłączaniem prądu i z innymi podobnymi czynnościami,
- wprowadzenie w wielu procedurach zasady milczącej akceptacji, zgodnie z którą urzędnik musi wydać decyzję (nie może jej odwlekać), a jeśli tego nie zrobi – wniosek jest uznawany za przyjęty i zaakceptowany,
- wprowadzenie zasady, że urząd ma w większości przypadków charakter usługowy wobec obywateli, a nie władczy – kontrolny,
- uproszczenie systemu podatkowego – przegląd i likwidacja wybranych „wyjątków od wyjątków” oraz „wyłączeń od wyłączeń”. Obecny stan zwiększa koszty i niepew-

-
- ność przedsiębiorców, nie spełnia swojej pierwotnej funkcji stymulacji określonych branż, a budżet kosztuje ok. 66 mld zł rocznie. (wg. danych MF),
- zmiana ustawy o zamówieniach publicznych – przyjęcie metody wyłaniania dostawcy nie najtańszego, ale zgodnie z zapisem dyrektywy UE preferowanie najlepszej relacji ceny i jakości (odrzućenie oferty najtańszej i najdroższej, wyciągnięcie z pozostałych średniej arytmetycznej – wygrywa firma najbliższa uzyskanej średniej),
 - przyjęcie ustawy o kluczowych inwestycjach infrastrukturalnych – tworzenie spójnych i jednolitych zasad prowadzenia kluczowych inwestycji państwa (drogi i autostrady), co pozwoli zapobiegać wszystkim bieżącym patologiom.

W celu podniesienia miejsca Polski w rankingu *Doing Business* z 62 miejsca na miejsce w czołówce, zapowiadamy reformy w następujących kategoriach szczegółowych:

1. Start biznesu (założenie firmy) - obecnie 162 miejsce

Liczba procedur: 2 (jest 6)
Czas: 1 dzień (jest 32)
Koszt: 1% dochodu na głowę mieszkańca (jest 17,3 %)
Minimalny kapitał: 1% / dochodu na głowę (jest 14 %)

2. Pozwolenia budowlane - obecnie 160 miejsce

Liczba procedur: 3 (jest 30)
Czas (dni): 14 (jest 301)
Koszt: 1% (jest 53,6)

3. Przyłączenie prądu - obecnie 64 miejsce

Procedury: 1 (jest 4)
Czas: 7 dni (jest 143)
Koszt: 5% (jest 209%)

4. Rejestracja własności - 89 miejsce

Procedury: 3 (jest 6)
Czas: 14 dni (jest 152)
Koszt: (% wartości) 0,2 - (jest 0,4)

5. Opłata podatków - 128 miejsce

Liczba płatności rocznie: 12 (jest 29)
Czas (godzin rocznie): 24 (jest 296)
Całkowity % podatku (% zysku): 43,6 (jest 43,6)

6. Handel międzynarodowy - 46 miejsce

Dokumenty w eksporcie: 4 (jest 5)
Czas eksportu: 7 dni (jest 17)
Koszt eksportu: 800 usd/kontener (jest 1050)
Dokumentów w imporcie: 4 (jest 5)
Czas importu: 7 (jest 16)
Koszt importu: 800 (jest 1000)

Likwidacja zatorów płatniczych

Zatory płatnicze są obecnie jednym z największych problemów polskiego systemu gospodarczego. Priorytetem naszego programu wspierania przedsiębiorczości jest wprowadzenie do systemu legislacyjnego i podatkowego mechanizmów, które usuną lub w znacznym stopniu ograniczą zatory płatnicze.

Do najważniejszych zmian systemowych należeć będzie:

- Uznanie, że państwo (urzędy, Skarb Państwa, samorządy) są jednym ze źródeł zatorów płatniczych. Odwlekanie odbiorów wykonanych prac i opóźnienia w płatnościach prowadzą do utraty płynności przez wykonawców, tak jak to ma obecnie miejsce w przypadku firm budujących autostrady.
- Wprowadzenie mechanizmów nadzorczych nad jednostkami publicznymi nakazujących określone działania w określonych terminach tak, aby powstałe zadłużenie nie narastało i nie doprowadziło do spirali zadłużenia.
- Wprowadzenie mechanizmów ubezpieczeniowych skutkujących wypłatą wynagrodzeń wykonawcom w sytuacji, gdy uznanie, że państwo (Skarb Państwa, samorządy, państwowe przedsiębiorstwa, publiczne szpitale, uczelnie i inne jednostki) byłyby zobowiązane do ich zapłaty, tak aby nie były one przyczyną zatorów płatniczych.

Dla wyeliminowania barier proponujemy nowe przepisy ograniczające te problemy w:

- ustawie Prawo zamówień publicznych,
- Kodeksie cywilnym.
- ustawie o kluczowych inwestycjach infrastrukturalnych,
- KPA i kilkunastu innych aktach prawnych.
- kasowa metoda naliczania VAT (częściowa, uwarunkowana);
Obecnie obowiązująca metoda rozliczania VAT powoduje, że niezapłacona faktura może być rozliczana przez dłużnika, a odliczenie może nastąpić dopiero po 180 dniach.

7. Wyegzekwowanie kontraktu - 68 miejsce

Liczba procedur: 30 (jest 37)

Czas - 90 dni (jest 830)

Koszt (% wartości) - 5 (jest 12%)

8. Upadłość – 87 miejsce

Czas (lat): 1 (jest 3)

Koszt (% wartości): 5 (jest 15)

% zwrotu (centów z dolara): 70 (jest 31,5)

Zaprezentowane wartości docelowe odnoszą się do wskaźników charakterystycznych dla europejskich liderów rankingu.

Potencjalne przewidywane skutki reform to między innymi:

- zwiększenie inwestycji krajowych – jeśli tylko małe i średnie przedsiębiorstwa przeznaczyłyby 10% rocznych oszczędności na inwestycje, dałoby to stały wzrost PKB o szacowane 2%,
- stałe zwiększanie inwestycji zagranicznych o 10% rocznie to wzrost PKB o ok. 1% (suma inwestycji zagranicznych w 2011 r. to ok. 55 mld zł).

Częściowa metoda kasowa naliczania VAT ma swoje wady dla administracji, ale pozwoli na poprawę sytuacji na rynku płatności. Bowiem problem długich terminów płatności i zatorów płatniczych w obrocie gospodarczym dotyczy głównie dużych i małych firm, np. wielkopowierzchniowe sklepy i ich dostawcy. W celu jego rozwiązania proponujemy przyjąć zasadę: "nie zapłaciłeś, nie zaliczasz w koszty - nie otrzymałeś zapłaty, nie płacisz podatków".

- uproszczenie procedur sądowo-administracyjnych w odzyskiwaniu należności; Uważamy, że priorytetem reformy sądownictwa gospodarczego powinno być wprowadzenie bezwzględnie obowiązującego nieprzekraczalności terminu 30 dniowego w wydaniu rozstrzygnięcia w prostych postępowaniach sądowych (w postępowaniach nakazowych) oraz w postępowaniach wszczętych po zaskarżeniu nakazu. Wprowadzenie zasady, iż rozprawa po zaskarżeniu nakazu zapłaty odbywa się w terminie 30 dni i na bazie materiałów wynikających z pozwu i sprzeciwu od nakazu zapłaty.
- przyspieszenie egzekucji komorniczej, zmniejszenie kosztów postępowań komorniczych;
- przyspieszenie postępowań przed sądami administracyjnymi; Konieczne jest wprowadzenie zmian w ustawie Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz w ustawie Prawo o ustroju sądów administracyjnych skutkujących lepszą organizacją pracy sądów i skróceniem czasu orzekania.

Pobudzenie inwestycji

Państwo dysponuje wieloma instrumentami służącymi pobudzeniu inwestycji. Obecnie na kontach polskich przedsiębiorstw znajduje się prawie 200 miliardów złotych oszczędności, które nie są inwestowane ze względu na bariery administracyjno-prawne, niekorzystny system podatkowy, brak gospodarczej polityki państwa realizowanej na szczeblu centralnym, ale także w samorządach lokalnych. Uwolnienie tylko 20 % tych środków da impuls rozwojowy w wysokości 2,5 % PKB.

Zapowiadamy wprowadzenie następujących zmian w obowiązującym systemie wsparcia inwestycji:

- zmiana systemu amortyzacji w procesie inwestycyjnym, polegająca m.in. na możliwości amortyzowania wydatków inwestycyjnych jeszcze przed zakończeniem inwestycji,
- zmiana stawek amortyzacji (zwiększenie stawek w różnych kategoriach np. z 5% do 30%),
- wprowadzenie mechanizmów tzw. szybkiej amortyzacji,
- wprowadzenie systemu dotacji w wybranych obszarach inwestycyjnych,
- uproszczenie procedur stosowania Partnerstwa publiczno-prywatnego w samorządach (tzw. „małego PPP”, realizacji drobnych zadań publicznych),
- upowszechnienie PPP jako podstawowej, a nie marginalnej metody realizacji wybranych zadań publicznych na szczeblu centralnym - wymagana m.in. nowelizacja regulacji kwalifikujących, odpowiednio do specyfiki PPP, wydatków podmiotu publicznego (majątkowe, bieżące) z tytułu wypłaty wynagrodzenia partnerowi prywatnemu,
- zaangażowanie Skarbu Państwa jako inwestora, w przedsięwzięciach realizujących politykę przemysłową państwa.

Zmiany systemowe i administracyjne

Uważamy, że jedną z barier rozwoju polskiej przedsiębiorczości, jest brak polityki gospodarczej państwa, a w tym również polityk sektorowych: przemysłowej, demograficznej, innowacyjnej, eksportowej. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest nieefektywny i błędnie zaprojektowany system administracji publicznej, utrwalający niemoc decyzyjną, chaos, brak odpowiedzialności i nieczytelność procedur.

W związku z tym uważamy, że dla realizacji zadań polityki gospodarczej państwa oraz rozwoju przedsiębiorczości niezbędne jest wprowadzenie następujących zmian systemowych:

- Likwidacja Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Skarbu Państwa oraz PAIZ. Powołanie jednego Ministerstwa Przedsiębiorczości, którego zadaniem będzie prowadzenie aktywnej polityki gospodarczej z interesem gospodarczym państwa.
- Utworzenie instytucji Rzecznika Przedsiębiorców wspomagającego z urzędu przedsiębiorców w relacjach z administracją oraz inicjującego zmiany legislacyjne. Jednym z zadań Rzecznika będzie monitorowanie statusu Polski w rankingach międzynarodowych (w tym *Doing Business* Banku Światowego) i elastyczne reagowanie na niekorzystne zmiany w pozycji Polski.

Ułatwienia kredytowe

Jednym z największych problemów hamujących wzrost gospodarczy jest brak płynności finansowej przedsiębiorstw i osób fizycznych wynikający częściowo z nadmiernie restrykcyjnej polityki kredytowej i braku aktywnej polityki gospodarczej państwa w tej dziedzinie.

Konieczna jest zmiana ustawy o poręczeniach i gwarancjach kredytowych w taki sposób, aby możliwe było regwarantowanie przez państwo ryzyka portfelowego dla kredytów ściśle związanych z ożywieniem gospodarczym.

Niezbędne jest rozluźnienie dyscypliny finansowej banków w przypadku mikropożyczek, chwilówek i innych drobnych instrumentów finansowych poprzez ustanawianie dla nich rezerwy globalnej (kwotowej, procentowej) a nie jednostkowej i tym samym zwiększenie dla banków atrakcyjności ekonomicznej tych form kredytowania. Formy mikropożyczek, coraz bardziej popularne i potrzebne osobom fizycznym i przedsiębiorcom, obecnie są nieopłacalne dla banków. Zostały więc zdominowane przez szarą strefę i działalność parabanków, lichwiarzy i organizacji działających na granicy prawa.

Wraz z ekspansją kryzysu popyt na mikropożyczki będzie się zwiększał.

2. Program inwestycji publicznych

Niezbędna jest aktywna polityka inwestycyjna realizowana na szczeblu centralnym i samorządowym. Uznajemy, że inwestycje publiczne stanowią istotny czynnik stymulujący wzrost gospodarczy i zwiększający istotnie wzrost PKB.

Inwestycje lokalne

Proponujemy zwiększenie inwestycji państwa w budowę infrastruktury lokalnej, realizowanych przez samorządy w wysokości co najmniej 8 mld zł rocznie. Inwestycje te powinny być w przeważającej części realizowane w ramach Partnerstwa publiczno-prywatnego. Ten sposób realizacji inwestycji lokalnych nie zwiększa długu publicznego, pozwala też na zwiększenie efektywności i wartości inwestycji.

Inwestycje centralne

Na szczeblu centralnym proponujemy utworzenie trzech specjalnych stref ekonomicznych: Centralnego Okręgu Przemysłowego – lokalizacja w okolicach Łodzi (skrzyżowanie kluczowych autostrad A1 i A2), Północnego Okręgu Przemysłowego (zlokalizowanego na Pomorzu, w okolicach Trójmiasta połączonego infrastrukturalnie z portami) oraz Południowego Okręgu Przemysłowego (Kraków - Katowice).

Okręgi będą miały charakter Specjalnych Stref Ekonomicznych, w których państwo realizować będzie planową politykę inwestycyjną. Uwzględniając specyfikę lokalną zakłada się szczególne preferencje dla następujących grup przemysłu:

- maszynowy i elektromaszynowy,
- precyzyjny,
- samochodowy,

- elektroniczny,
- wysokich technologii (biotechnologiczny, farmaceutyczny),
- energetyki odnawialnej (komponentów),
- specjalne preferencje dla małych przedsiębiorstw usługowych z branży IT.

Mechanizm funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych jest już określony w ustawie. Nowością, którą zamierzamy wprowadzić, będzie aktywność państwa, które będzie mogło uczestniczyć w budowie przemysłu jako udziałowiec (do 25% udziałów), zwiększając tym samym wartość inwestycji (nie będącej pomocą publiczną) w wybranych przedsięwzięciach. Mechanizmy stosowane przy takich inwestycjach są charakterystyczne m.in. dla przedsięwzięć typu „start-up”.

Państwo zaoferuje również preferencyjne kredyty dla podmiotów inwestujących w strefach i przejmie na siebie większość ciężarów administracyjnych.

Państwo realizować będzie planową politykę inwestycji oraz ulg i preferencji kredytowych dla inwestycji w wybranych branżach. Ich realizacja w ciągu 5 lat powinno dać ok. 500 tys. nowych miejsc pracy.

Można oszacować, że inwestycje państwa powinny wynieść przynajmniej 1 mld zł na strefę (+ koszty uzbrojenia terenu, ściśle uzależnione od lokalizacji).

3. Praca

Uważamy, że praca jest prawem, a nie przywilejem. To dzięki pracy dokonuje się redystrybucja dochodu narodowego, wypłacane są emerytury, finansowana jest opieka zdrowotna. To dzięki stałej, pewnej i godnie wynagradzanej pracy można zaciągnąć kredyt, kupić mieszkanie, finansować potrzeby społeczne i rozwojowe. Dlatego też uznajemy, że państwo musi prowadzić szczególnie aktywną politykę sprzyjającą tworzeniu nowych miejsc pracy i zapobiegającą ich likwidacji.

Państwo dysponuje środkami na aktywne wspieranie zatrudnienia.

Ponad 7 mld zł jest od lat zamrożone przez Ministra Finansów na kontach Funduszu Pracy, a kolejne 3 mld na kontach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Uważamy, że środki te powinny zostać niezwłocznie uruchomione i wydane zgodnie z ich ustawowym przeznaczeniem.

W związku z tym planujemy:

- Przeznaczenie kwoty co najmniej 2,8 mld. zł rocznie na mikropożyczki, częściowo (50-90%) umarżane, dla rozpoczynających działalność gospodarczą - oznacza to pomoc dla co najmniej 80 tys. osób rocznie (finansowane z Funduszu Pracy).
- Czasowa (przez okres 18 miesięcy) pomoc finansowa dla osób prowadzących działalność gospodarczą, które zatrudnią na umowę o pracę swojego pierwszego lub drugiego pracownika (osoba spoza najbliższej rodziny i osób pozostających w tym samym gospodarstwie domowym) poprzez opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za tych pracowników z limitem do 80% przeciętnego wynagrodzenia (w skali 2013 roku powinno to wynieść ok. 10800 zł na osobę). Przeznaczenie na ten cel kwoty 1,62 mld. pozwoliłoby wesprzeć zatrudnienie 150 tys. osób (finansowane z Funduszu Pracy).

- Centralnie koordynowany fundusz szkoleniowy koncentrujący się na takich kierunkach szkoleń, które najbardziej odpowiadają na potrzeby rynku pracy (finansowane z Funduszu Pracy).
- Szkolenia i inne formy pomocy przygotowujące pracowników dla konkretnych przedsiębiorców, którzy w umowie z urzędem pracy zobowiążą się do ich zatrudnienia, a więc swoiste trójstronne porozumienia (także z udziałem potencjalnych pracowników objętych procesem szkoleń). Jak pokazuje przykład niemiecki, efektywność takich działań jest bardzo wysoka (80-90% jest zatrudnianych).
- Podatnikom rozliczającym się na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych według skali podatkowej (a więc nie „ryczałtowcom” czy osobom płacącym podatek liniowy) należy umożliwić odliczanie od dochodu kosztów zatrudnienia pomocy w gospodarstwie domowym.
- Ulga podatkowa za budowę mieszkań na wynajem (pod warunkiem, że będą wynajmowane co najmniej przez 10 lat) oraz obniżenie ryczałtowego podatku obowiązującego przy wynajmie mieszkań (obecnie 8,5% przychodu), co powinno wesprzeć mobilność na rynku pracy i pobudzać gospodarkę (budowa mieszkań) – ok. 10 tys. miejsc pracy.
- Zwiększanie płacy minimalnej tak, aby na stałe została powiązana z przeciętnym wynagrodzeniem – 50% tego wynagrodzenia.
- Obniżka składek na ubezpieczenie społeczne dla osób prowadzących działalność i uzyskujących najniższe dochody. Podstawa wymiaru składek powinna zostać obniżona dla tych osób z 60% przeciętnego wynagrodzenia do 45%. Dla osób o ponadprzeciętnych dochodach podstawa wymiaru składek powinna zostać

zwiększona do 75% i 90%. Całe rozwiązanie ma być neutralne dla finansów publicznych.

- Umowy na czas określony. Należy zmienić zasady wypowiedzania umów o pracę poprzez znaczące wydłużenie okresu wypowiedzenia w przypadku umów na czas określony (2 miesiące jeśli pracownik był zatrudniony przez co najmniej 6 miesięcy), ograniczyć możliwości świadczenia pracy na czas określony u jednego pracodawcy do 2 lat oraz skrócić obecny okres wypowiedzenia umów zawartych na czas nieokreślony (stopniowo od 2 tygodniowego okresu wypowiedzenia przy zatrudnieniu do roku, do 3 miesięcznego, w sytuacji gdy pracownik był zatrudniony co najmniej 5 lat).
- Umowy śmieciowe. Składki na ubezpieczenie społeczne odprowadza się z tytułu wszystkich umów cywilnoprawnych (a więc także umów o dzieło). Wolne od obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne powinny być umowy wykonywane na rzecz jednego podmiotu, o ile ich łączna wartość w danym miesiącu nie przekracza 25% minimalnego wynagrodzenia.
- Reforma szkolnictwa wyższego i średniego służąca rewitalizacji szkolnictwa zawodowego, odpowiadającego zapotrzebowaniu rynku pracy i kierunkom polityki przemysłowej państwa.

4. Demografia

Polski system gospodarczy cierpi z powodu niżu demograficznego.

Problem demograficzny oznacza, że degradacji ulega system edukacji, opieki społecznej, emerytalny oraz podaż na rynku pracy w wybranych dziedzinach. Otwarcie rynku pracy UE powoduje, że emigrują specjaliści i rzemieślnicy, których brak zaczyna być już odczuwalny w wybranych gałęziach gospodarki.

Jednocześnie coraz mniejsza liczba urodzeń (w roku 2011 o 22 tys. urodzeń mniej niż w roku 2010) wywołana jest niepewnością ekonomiczną rodzin, nieadekwatnością systemu opieki państwowej, edukacji oraz systemu zatrudnienia.

Becikowe nie sprawdziło się ponieważ przeznaczone jest dla wszystkich bez względu na stan zamożności czy status społeczny. Nie rozwiązuje też problemów żłobka, przedszkola, zatrudnienia, urlopu macierzyńskiego i wielu innych, które wpływają na decyzję o posiadaniu dzieci.

Najczęściej wskazywany powód zmniejszenia liczby urodzeń to w opinii Polaków i Polek obawa kobiet przed utratą pracy (62%). Dodatkowo, 22% badanych zwraca uwagę na trudności z pogodzeniem pracy zawodowej i obowiązków domowych. Prawie trzy piąte respondentów (58%) mówi o złych warunkach mieszkaniowych młodych ludzi, a 42% o braku wsparcia ze strony państwa. Przyczyn spadku urodzeń upatruje się także w obawach przed obniżeniem materialnego poziomu życia (36%) oraz w aktywności zawodowej kobiet (29%).

Poza pakietem socjalnym, który zostanie zaprezentowany w odrębnym opracowaniu proponujemy:

5. Eksport

Priorytety eksportu – priorytetami państwa.

Uważamy, że eksport, podobnie jak w Niemczech, powinien stanowić podstawowe koło zamachowe wzrostu gospodarczego. Zakładamy też, że dla utrzymania niezbędnego tempa rozwoju gospodarczego musi zostać utrwalona stała tendencja co najmniej 10 procentowego wzrostu eksportu i stopniowego zmniejszania deficytu handlu zagranicznego. W 2011 r. wartość eksportu wyniosła 135,8 mld Euro i była o ponad 12,8% wyższa niż w 2010 r. (o 15,4 mld euro). W roku 2012 estymacja Ministerstwa Gospodarki to 7,7% wzrostu.

Polska nie prowadzi obecnie spójnej zagranicznej polityki ekonomicznej. Działania podejmowane przez rząd mają charakter akcyjny i propagandowy. Brak koordynacji spójnych celów powoduje, że dynamika wzrostu eksportu realizowana jest nie „dzięki działaniom” ale „pomimo działań” polskiego rządu. Chaos kompetencyjny pomiędzy Ministerstwem Gospodarki a MSZ, nieodpowiedzialna obsada placówek na kierunkach kluczowych dla polskiego eksportu, wielość agencji i brak koordynacji nakłada się na problemy typowo gospodarcze (ubezpieczenia, kredyty eksportowe) i polityczne (brak podstawowych regulacji na rzekomo priorytetowych w danym okresie kierunkach).

Rząd nie prowadzi działań służących pozyskaniu dla polskich przedsiębiorstw kluczowych kontraktów zagranicznych (za wyjątkiem kontraktów zbrojeniowych), podczas gdy pozostałe państwa UE, ich rządy i wszystkie służby państwa, prowadzą aktywną politykę zagraniczną służącą wsparciu własnych przedsiębiorstw poza granicami UE.

Uważamy, że pilną potrzebą jest jak najszybsze uporządkowanie tego stanu rzeczy. Polska, tak jak kraje notujące w tej dziedzinie największe sukcesy, powinna mieć jasno określone priorytety oraz odpowiednie narzędzia, by je realizować.

-
- Zmianę zasad przyznawania becikowego. Becikowe będzie wypłacane tylko rodzinom o minimalnych dochodach.
 - Za 4 i 5 dziecko rodziny otrzymają jednorazową premię w wysokości 10 tys. zł.
 - 4 i 5 dziecko w rodzinie – państwo pokryje koszty żłobka, przedszkola oraz przyzna specjalne stypendium na okres studiów (jeśli dzieci zdecydują się podjąć naukę w szkole wyższej na wybranych kierunkach) oraz wsparcie w uzyskaniu pierwszej pracy i regwarancję kredytu mieszkaniowego.
 - Osoby, które mają przynajmniej jedno z rodziców lub dziadków posiadających obywatelstwo polskie uzyskają to obywatelstwo bez formalności (pod warunkiem przesiedlenia do Polski i pracy tu przynajmniej przez 3 lata).
 - Studenci zagraniczni, którzy ukończą wskazane przez państwo polskie kierunki (wynikające z zapotrzebowania systemu gospodarczego) otrzymają polskie obywatelstwo pod warunkiem osiedlenia się i podjęcia pracy w Polsce.
 - Na poprawę sytuacji demograficznej wpłyną również działania w sferze inwestycji, zatrudnienia oraz zmian systemu edukacji i opieki społecznej. Do najważniejszych należy program zagwarantowania przez państwo opieki nad dziećmi (żłobki i przedszkola) oraz podręczników i innych kosztów edukacji.

Nasze propozycje są więc następujące:

- przyjmowanie przez rząd priorytetów zagranicznej polityki gospodarczej (plan wieloletni), któremu podporządkowane będzie w tym zakresie planowanie budżetowe, zagraniczna polityka edukacyjna, kulturalna i inne,
- utworzenie profesjonalnej służby dyplomacji gospodarczej (z odrębnym budżetem, zasadami funkcjonowania i pomiarem efektywności),
- stworzenie systemu preferencyjnych kredytów eksportowych oraz ubezpieczeń na wybranych, priorytetowych kierunkach zagranicznej polityki gospodarczej,
- powierzenie wybranej instytucji ubezpieczeniowej zadań z zakresu wsparcia zagranicznej polityki gospodarczej – tanie ubezpieczenia transakcji eksportowych oraz inwestycji w wybranych krajach (zgodnie z założeniami priorytetów),
- podporządkowanie działań wszystkich resortów w zakresie międzynarodowym priorytetom zagranicznej polityki gospodarczej, w tym polityka stypendiów dla obywateli danego państwa, wzajemne uznawanie dyplomów, zwiększenie aktywności dyplomatycznej i obsady placówek, intensyfikacja wymiany kulturalnej, dofinansowanie targów na tych kierunkach itp.,
- przyjęcie zasady podporządkowania aktywności politycznej rządu, ministerstw, służb państwowych oraz dyplomacji ekonomicznej pozyskaniu kluczowych dla polskiego eksportu kontraktów w państwach pozaeuropejskich.

Zakładamy, że skutkiem naszych reform będzie utrwalenie tendencji wzrostowej 10-13% rocznie (czyli co roku wzrost eksportu powinien wynosi ok. 12-15 mld euro). Skutek takiej tendencji to utrwalenie relacji wzrostu eksportu i wzrostu PKB do wartości 3% PKB rocznie.

Ważnym elementem zagranicznej polityki ekonomicznej powinno być odbudowanie naszej obecności na Wschodzie. Operacyjnie powinno to oznaczać m.in. otwarcie agend

dyplomacji ekonomicznej w największych miastach Rosji, Chin, Wietnamu. Ponadto uznanie za priorytet państwa (a nie firm) doprowadzenie do ekspansji polskich banków i ubezpieczycieli na tych rynkach.

6. Gospodarka oparta na wiedzy

Obecnie polska gospodarka podąża drogą dyfuzji naśladowczej, nieuchronnie prowadzącej do degradacji naukowej, gospodarczej i cywilizacyjnej. Struktura naszej produkcji i eksportu jest charakterystyczna raczej dla państw Trzeciego Świata, eksportujących głównie dobra nieinnowacyjne (naśladowcze, przetworzone), surowce i nieprzetworzoną żywność. Niskie nakłady na naukę (5 mld zł) utrwalają tę tendencję.

Uważamy, że niezbędne są następujące działania:

- Znaczące zwiększenie finansowania nauki oraz prac badawczo-rozwojowych. Stała reguła wydatkowa minimum 1,35 % PKB (zwiększenie wydatków z obecnych 5-6 mld zł do 15 mld zł).
- Stworzenie mechanizmu fiskalnych zachęt (odpisów) dla przedsiębiorców inwestujących w naukę, których skutkiem będzie zwiększenie inwestycji ze środków przedsiębiorstw do ok 8 mld zł (obecnie szacowane 1 mld zł, na wątpliwych podstawach metodologicznych).
- Kierowanie środków wspierających przedsiębiorstwa na faktycznie innowacyjne przedsięwzięcia. Ujednolicenie definicji „innowacyjności” przedsięwzięć w ocenach różnych instytucji zarządzających środkami krajowymi i unijnymi.
- Skuteczna koordynacja realizacji poszczególnych programów i projektów, tak by maksymalnie służyły rozwojowi kraju i regionów oraz ekspansji krajowych przedsiębiorstw.
- Zwiększenie elastyczności procedur naboru i selekcji projektów.
- Stworzenie mechanizmów zapobiegania powielaniu działań wspierających

innowacyjność.

- Powiązanie finansowanych działań z uwarunkowaniami danego obszaru terytorialnego i planami rozwoju regionalnego.
- Zintegrowanie działań realizowanych w ramach różnych programów i finansowanych z różnych źródeł.
- Kojarzenie różnych źródeł finansowania przez upowszechnienie Partnerstwa publiczno-prywatnego.

W sumie realizacja programu SLD oznacza zwiększenie finansowania nauki do poziomu ok. 28 mld zł rocznie, co stanowi ok 1,8 % PKB (obecnie ok. 0,4 – 0,5 % PKB).

7. Energetyka

Polityka energetyczna ma bezpośredni wpływ na wszystkie dziedziny życia. Bez energii nie może funkcjonować żaden z elementów współczesnego państwa.

Ceny energii wpływają bezpośrednio na ceny dóbr i usług, rozwój przemysłu, konkurencyjność, zamożność gospodarstw domowych, wskaźniki makroekonomiczne (np. inflację) itp.

Deficyt energetyczny w Polsce po 2015 roku jest już zasadniczo nieuchronny, a wątpliwości ekspertów budzi jedynie jego skala i skutki gospodarcze. Każdy dzień zwłoki w realizacji projektów przeciwdziałających temu ryzyku zwiększa niewspółmiernie koszty, jakie w efekcie będzie musiało ponieść całe społeczeństwo, czy to pokrywając zwiększone koszty koniecznych, ale realizowanych w trybie pilnym inwestycji, czy to w postaci utraconych przez całą gospodarkę korzyści.

W wyścigu technologicznym, w walce o zasoby energii wygrają te społeczeństwa, które będą potrafiły lepiej, efektywniej i taniej wykorzystać dostępne na ich terytoriach zasoby energii oraz będą potrafiły uniezależnić się od dostaw energii z zewnątrz.

Dostępne opracowania wskazują, że ekonomiczny sens rozwoju energetyki jądrowej pojawi się, jeżeli średnia cena energii elektrycznej na rynku wzrośnie co najmniej o 50% w stosunku do stanu obecnego, a rachunki te nie uwzględniają kosztów likwidacji wyeksploatowanych obiektów jądrowych w przyszłości.

Należy poddać ponownej analizie ekonomicznej plany rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Można bowiem odnieść wrażenie, że jej budowa nie przyczyni się do obniżenia cen energii.

Naszym zdaniem najbardziej racjonalnym ekonomicznie planem rozwoju energetyki w Polsce, który byłby najmniej kosztowny a jednocześnie zapewniał produkcję najtańszej

energii, jest miks energetyczny z systematycznie rosnącym udziałem energetyki rozproszonej, obejmującej odnawialne źródła energii wszystkich typów oraz małe i średnie bloki energetyki gazowej.

Towarzyszy temu powinny działania w zakresie modernizacji i rozbudowy polskich sieci elektroenergetycznych, w tym inwestycje umożliwiające połączenie polskiego systemu przesyłowego z systemami elektroenergetycznymi państw ościennych.

By ten plan realizować potrzebne jest między innymi:

- wsparcie legislacyjne i regwarancyjne państwa dla budowy lokalnych, małych elektrowni korzystających z odnawialnych źródeł energii (biogazownie, małe elektrownie wodne, elektrownie wiatrowe),
- skrócenie czasu uzyskania wszelkich pozwoleń administracyjnych dla gminnych i powiatowych mikroelektrowni do 45 dni,
- systematyczne obniżanie (lub przynajmniej niepodwyższanie) cen energii elektrycznej,
- wsparcie państwa (oraz UE) dla modernizacji sieci energetycznych, ponieważ wpływ na wysokie ceny energii elektrycznej w Polsce mają m.in. straty energii na od lat niemodernizowanych sieciach przesyłowych,
- ustanowienie zasady gwarantowanych i niezmiennych, niskich cen energii dla osób o najniższych dochodach (zróznicowanie regulacji dotyczących stawek energii dla osób fizycznych).

8. Transport

Transport, spedycja i logistyka mogą stać się polskim przemysłem narodowym. Inwestycje w rozwój infrastruktury mogą korzystać z europejskiej polityki spójności, realizacji koncepcji jednolitego otwartego rynku, programu transeuropejskich sieci transportowych oraz towarzyszących im źródeł finansowania.

Polityka transportowa opierać się będzie na zróżnicowanym rozwoju wszystkich gałęzi (kolejowy, morski, drogowy, lotniczy, multimodalny) tak w sferze infrastruktury, jak i działalności podmiotów gospodarczych.

Priorytety programu:

- Dokończenie budowy autostrad, dróg krajowych i obwodnic – (ok. 2 tys. km autostrad, 3 tys. dróg ekspresowych).
Dla realizacji tego celu państwo musi wspierać przedsiębiorstwa budowy i eksploatacji, radykalnie zmienić ustawę o zamówieniach publicznych, przyjąć ustawę o kluczowych inwestycjach infrastrukturalnych, efektywnie wykorzystać środki UE, radykalnie przebudować funkcjonowanie administracji drogowej.
- Rewitalizacja kolei; priorytetami tego programu będą:
 - * konsolidacja PKP,
 - * rozwój inwestycji infrastrukturalnych, (szczególnie z uwzględnieniem niewykorzystanych ponad 8 mld zł ze środków UE) oraz PPP,
 - * zmiana systemu zarządzania w ramach unijnych regulacji kolejowych,
 - * budowa sieci szerokotorowych do wybranych centrów przemysłowych (skorelowane z programem budowy okręgów przemysłowych).
- Systemy transportu multimodalnego (morze / ląd), które pozwolą na rewitalizację przemysłową i gospodarczą m.in. Pomorza (Trójmiasto / Szczecin) oraz głównych centrów logistycznych w kraju,
- Rozwój transportu publicznego, który możliwy dzięki Partnerstwu publiczno-prywatnemu.

Finansowanie programu

Finansowanie polityki rozwoju oraz polityki społecznej możliwe jest tylko przy zapewnieniu stabilnych, sprawiedliwych i czytelnych źródeł finansowania.

Wskazujemy w związku z tym podstawowe źródła przychodów państwa, pozwalające na zapewnienie realizacji zadań wyszczególnionych w programie SLD.

1. Fundusz Pracy

Środki Funduszu Pracy pochodzące w całości z wpłat pracodawców muszą być w latach 2013-2015 w pełni wykorzystywane a istniejąca na koniec 2012 r. nadwyżka wykorzystana w ciągu tych 3 lat, czyli rocznie **dotatkowo 2,4 mld** ponad bieżące wpływy. Biorąc pod uwagę fakt, że w latach 2011-2012 wykorzystanie środków Funduszu Pracy było rocznie o prawie 3 mld zł niższe niż wpływy (w sumie 7 mld), propozycje SLD dotyczą wykorzystania tych nadwyżek.

2. OFE

Proponujemy utrzymanie stałej zasady wysokości składki do OFE w wysokości 2% (z obecnych 2,3%). Roczny przychód Skarbu Państwa z tego tytułu (wg danych skarbu państwa) **to ok. 9 mld zł.**

Proponujemy również utworzenie publicznego OFE, który będzie gwarantował wypłatę emerytur i funkcjonował na rynku na równi z funduszami obecnie istniejącymi.

Dotatkowo powinna istnieć możliwość dobrowolnego przeniesienia środków z obecnych OFE do publicznego przez tych, którzy mogą czuć się niezadowoleni z prowadzonej przez nie polityki, inwestycji lub strat.

Jeśli w ten sposób tylko 10% osób zdecyduje się wybrać publiczny OFE (zarządzany na wzór Funduszu Rezerwy Demograficznej), wówczas uwolnione ok. 20 mld zł może posłużyć stymulowaniu wzrostu gospodarczego.

3. Trzecia stawka podatkowa

Proponujemy przywrócenie trzeciej stawki podatkowej dla osób najbogatszych, zlikwidowanej przez PiS i PO. Roczne straty budżetu państwa z tytułu zlikwidowania tej stawki szacowane są na **ok. 4 mld zł.**

4. Podatek od transakcji finansowych (w tym transakcji walutowych)

Wg danych NBP (2011) średnie dzienne obroty na krajowym rynku finansowym wynoszą:

- dla transakcji walutowych SWAP: 14,8 mld zł,
- na rynku kasowym: 5,1 mld zł,
- walutowych transakcji terminowych: 0,2 mld zł,
- transakcje walutowe między bankami polskimi i zagranicznymi: 19 mld zł,
- pochodne st. procentowej (FRA, IRS, OIS): 8,6 mld zł.

Ponadto roczne obroty papierami wartościowymi na GPW to 200 mld zł. Wprowadzenie podatku od transakcji finansowych (FTT) dla transakcji walutowych i pochodnych stopy procentowej daje następujące przychody dla budżetu państwa:

		Obroty na rynku 2011r. w zł.	
		dzienna średnia	rocznie
transakcje walutowe	Swapy walutowe	14,8 mld	3 700 000 000 000
	Rynek kasowy	5,1 mld	1 275 000 000 000
	Tr. term. (waluty)	0,2 mld	75 000 000 000
	Waluty banki kraj/zagr.	19 mld	4 750 000 000 000
Pochodne stopy procentowej	FRA	5,3 mld	1 325 000 000 000
	IRS	2,1 mld	525 000 000 000
	OIS	1,2 mld	300 000 000 000
		Suma dzienna: 47,7 mld	

Wprowadzenie podatku od transakcji finansowych (FTT) dla transakcji walutowych i pochodnych stopy procentowej daje następujące przychody dla budżetu państwa:

		Wartość wpływów do budżetu z tytułu podatku Tobina		
		0,5 procent	0,2 procent	0,1 procent
Razem (w PLN)		59 750 000 000	23 900 000 000	11 950 000 000

Wprowadzenie dodatkowo podatku od obrotów giełdowych (wg projektu dyrektywy UE, transakcje giełdowe mają być wliczone do podatku FTT) daje wariantowo:

- przy stawce 0,005 (pięć tysięcznych) wartości transakcji – roczny przychód 1,25 mld. zł,
- przy stawce 0,001 (jedna tysięczna) wartości transakcji –250 mln. zł.

5. Przegląd ulg i wyłączeń podatkowych

Według danych Ministerstwa Finansów większość ulg i przywilejów podatkowych nie spełnia zadań, dla których została wprowadzona i stanowi wyłącznie uszczuplenie wpływów podatkowych. Suma wszystkich ulg i odliczeń to strata dla Skarbu Państwa w wysokości 66 mld zł. Proponujemy dokonanie uproszczenia systemu podatkowego i przeglądu ulg. Szacunkowo możliwe jest uzyskanie w ten sposób oszczędności w wysokości 12 mld zł rocznie.

Uwagi końcowe

Praca nad zrębami programu gospodarczego SLD prowadzi nieuchronnie do dwóch refleksji.

Po pierwsze, większość z zaprezentowanych tu rozwiązań to pewne i sprawdzone mechanizmy znane z Niemiec, Szwecji, Francji i Wielkiej Brytanii. Wiele z nich było już stosowane w Polsce w czasach rządów SLD. Wiele pojawiało się na różnych etapach dyskusji politycznej także w programach i projektach rządzącej koalicji. Powstaje więc pytanie zasadnicze: dlaczego rząd nie sięga po nie?

Prawicowa polityka gospodarcza ma pewną zadziwiającą logikę. Jedyną reformą podatkową prawicy ostatnich kadencji było obniżenie podatku PIT, na której skorzystali wyłącznie najbogatsi. W jej konsekwencji pojawiła się konieczność załatwienia deficytu i podniesienia VAT, czego skutkiem jest sięgnięcie do kieszeni głównie ludzi biednych. Rząd PO i PSL toleruje powszechne unikanie płacenia ZUS dzięki "śmiciowemu" rynkowi pracy, a jednocześnie podwyższa wiek emerytalny tłumacząc to zmniejszonymi wpływami do ZUS. Lista takich patologii, powodujących erozję systemu gospodarczego i społecznego, zdaje się nie mieć końca.

Po drugie, można odnieść wrażenie, że program gospodarczy rządu Donalda Tuska jest w tak wielkim stopniu podporządkowany magii sondaży, że całkowicie zatracił swój ekonomiczny charakter. Jest to tym bardziej smutne, że nigdy w historii żaden rząd nie miał tak komfortowych warunków rządzenia. Bezwzględna większość w parlamencie, życzliwy prezydent, miliardy euro stałego zasilania z budżetu UE. Eksperyment PO, który można określić jako "państwo – kibic" siedzący na trybunach i nie ingerujący w sferę gospodarczą bez względu na rozmiar i nieuchronność skutków, jest raczej ideologicznym uzasadnieniem dla słabości intelektualnej i braku pomysłów na rządzenie.

My uważamy, że może by inaczej.

Uważamy, że państwo może odgrywać aktywną rolę w procesach gospodarczych, ponieważ dysponuje do tego niezbędnymi instrumentami.

Dzięki roli prawotwórczej może ułatwiać rozwój konkretnych branż, regionów, grup zawodowych i społecznych.

Państwo może też aktywnie uczestniczyć w rynku - jako inwestor, konsument, bankier; może stymulować popyt, rozgrzewać lub schładzać gospodarkę, stymulować rynek pracy.

Nasza alternatywa jest prosta.

Mamy jeden podstawowy priorytet polityki gospodarczej: wzrost zamożności i dobrobytu wszystkich obywateli. Stąd też idea wzrostu gospodarczego jako podstawowego celu polityki gospodarczej państwa na pięć najbliższych lat. Sposobem redystrybucji owoców wzrostu gospodarczego jest praca - pewna, stabilna, dająca możliwość wzięcia kredytu, wykształcenia dzieci, godnego życia i pewnej emerytury.

Tak było w czasach rządów SLD - bezrobocie malało, rosła zamożność społeczeństwa, malał deficyt budżetowy, rósł PKB. Rosła też pozycja Polski na gospodarczej mapie świata. Tak może i powinno być ponownie.

Dr Wojciech Szewko

Sojusz Lewicy Demokratycznej

Rada Krajowa

ul. Złota 9, 00-019 Warszawa

tel.: 0 22/621 03 41 w. 279, tel. 0 22/629 84 56

fax. 0 22/629 88 66, fax.: 0 22/621 38 54

e-mail: sld@sld.org.pl, www.sld.org.pl
